ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 1.6.2012
COM(2012) 251 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Όγδοη έκθεση για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 866/2004 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, και την κατάσταση που συνεπάγεται η εφαρμογή του κατά την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου έως την 31η Δεκεμβρίου 2011

{SWD(2012) 140 final}

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Όγδοη έκθεση για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 866/2004 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, και την κατάσταση που συνεπάγεται η εφαρμογή του κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου έως την 31η Δεκεμβρίου 2011

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 866/2004 του Συμβουλίου για το καθεστώς βάσει του άρθρου 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 10 της πράξης προσχώρησης[1] (εφεξής: κανονισμός για την Πράσινη Γραμμή) άρχισε να ισχύει την 1η Μαΐου 2004. Ο κανονισμός αυτός ορίζει τους όρους εφαρμογής των διατάξεων της νομοθεσίας της ΕΕ για την κυκλοφορία των προσώπων, των εμπορευμάτων και των υπηρεσιών διαμέσου της Πράσινης Γραμμής που χωρίζει τις περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας που βρίσκονται εκτός του αποτελεσματικού ελέγχου της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο αυτό. Για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των κανόνων αυτών, η εφαρμογή τους επεκτάθηκε στο εδαφικό όριο μεταξύ των περιοχών αυτών και της Ανατολικής Περιοχής Κυρίαρχων Βάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου (ΑΠΚΒ)[2].

Η παρούσα έκθεση καλύπτει την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου έως την 31η Δεκεμβρίου 2011.

Κατά την περίοδο αναφοράς, η Επιτροπή δεν πρότεινε τροποποιήσεις του κανονισμού για την Πράσινη Γραμμή αλλά τροποποίησε τους κανόνες εφαρμογής.

Η Επιτροπή συνέχισε τον εποικοδομητικό διάλογο σε επίπεδο ομάδων εργασίας με τις αρμόδιες αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας και τη διοίκηση της Περιοχής Κυρίαρχων Βάσεων (ΠΚΒ), σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού.

1. ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Στις 31 Μαΐου 2011 η Επιτροπή ενέκρινε τον κανονισμό αριθ. 531/2011 ο οποίος τροποποιεί τους κανόνες εφαρμογής του κανονισμού για την Πράσινη Γραμμή[3]

Η απόφαση της Επιτροπής κατήργησε την υποχρέωση να καλλιεργούνται τα γεώμηλα, που αποτελούν αντικείμενο εμπορικών συναλλαγών διαμέσου της Πράσινης Γραμμής, απευθείας από πιστοποιημένους σπόρους γεωμήλου. Η τροποποίηση αυτή επιτρέπει στο εμπόριο γεωμήλων που παράγονται από σπόρους αγροκτήματος καλλιεργούμενους απευθείας από πιστοποιημένους βλαστούς γεωμήλων, υπό τον έλεγχο των ανεξάρτητων

---

1 ΕΕ L 161 της 30.04.2004, σ. 128. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 587/2008 (ΕΕ L 163 της 24.6.2008, σ. 1) – γνωστός ως κανονισμός για την Πράσινη Γραμμή.

2 Βλ. αιτιολογική σκέψη 3 του κανονισμού για την Πράσινη Γραμμή.

3 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1480/2004 για τον καθορισμό ειδικών κανόνων όσον αφορά τα εμπορεύματα που εισέρχονται από τις περιοχές που ευρίσκονται εκτός του αποτελεσματικού ελέγχου της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας στις περιοχές στις οποίες η κυβέρνηση ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο.

εμπειρογνωμόνων σε φυτοϋγειονομικά θέματα που διορίζονται από την Επιτροπή, να παρέχει τις αναγκαίες εγγυήσεις όσον αφορά τα στοιχεία ταυτότητας και την υγειονομική κατάσταση του φυτού.

2. ΔΙΕΛΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

2.1. Διέλευση σε εγκεκριμένα σημεία διέλευσης

Ο κανονισμός θεσπίζει ένα σταθερό νομικό πλαίσιο για την ελεύθερη κυκλοφορία των Κυπρίων, άλλων υπηκόων της ΕΕ και υπηκόων τρίτων χωρών που διασχίζουν τη Γραμμή στα επιτρεπόμενα σημεία διέλευσης. Σημειώθηκε ελαφρά αύξηση του αριθμού των Ελληνοκυπρίων που διέσχισαν τη Γραμμή και μείωση του αντίστοιχου αριθμού των Τουρκοκυπρίων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κυπριακής Δημοκρατίας, κατά την περίοδο αναφοράς, 621 406 Ελληνοκύπριοι (έναντι 596 578 κατά το προηγούμενο έτος) μεταβαίνοντας σε 210.877 οχήματα (έναντι 170 315 κατά το προηγούμενο έτος) διέσχισαν τη Γραμμή από τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης για να μεταβούν στο βόρειο τμήμα της Κύπρου και 937 789 Τουρκοκύπριοι (έναντι 1 097 676 κατά το προηγούμενο έτος) σε 348 225 οχήματα (έναντι 378 475 κατά το προηγούμενο έτος) διέσχισαν τη Γραμμή από το βόρειο τμήμα της Κύπρου για να μεταβούν στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης[4].

Ο αριθμός πολιτών της ΕΕ πλην Κυπρίων και υπηκόων τρίτων χωρών που διέσχισαν τη Γραμμή μειώθηκε ελαφρά. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Αστυνομίας της Κυπριακής Δημοκρατίας (εφεξής η «κυπριακή αστυνομία», κατά την περίοδο αναφοράς πραγματοποιήθηκαν άλλες 634 218 διελεύσεις πολιτών της ΕΕ πλην Κυπρίων και υπηκόων τρίτων χωρών (έναντι 664 566 κατά το προηγούμενο έτος).Το 67 % αυτών των διελεύσεων (424 992) πραγματοποιήθηκε στο σημείο διέλευσης πεζών στην οδό Λήδρας το οποίο άνοιξε τον Απρίλιο του 2008. Στο σημείο διέλευσης πεζών της οδού Λήδρας εξακολούθησαν να πραγματοποιούνται οι περισσότερες διελεύσεις μη Κυπρίων (κυρίως τουριστών).

Τα στοιχεία συμφωνούν εν γένει με τα στοιχεία που συνέλεξε η τουρκοκυπριακή κοινότητα, δηλ. 694 633 Ελληνοκύπριοι σε 248 962 οχήματα διέσχισαν τη Γραμμή από τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης προς το βόρειο τμήμα της Κύπρου και 1 450 566 Τουρκοκύπριοι σε 553 913 οχήματα διέσχισαν τη Γραμμή προς την αντίθετη κατεύθυνση. Επιπλέον, υπήρξαν 1 101 942 αλλοδαποί που διέσχισαν τη Γραμμή από τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης προς το βόρειο τμήμα της Κύπρου.

Τα προαναφερόμενα στοιχεία της κυπριακής αστυνομίας, ωστόσο, δεν περιλαμβάνουν στοιχεία σχετικά με τα πρόσωπα και τα οχήματα που διέσχισαν τη Γραμμή από τα σημεία διέλευσης Πέργαμος και Στροβίλια, από το βόρειο τμήμα της Κύπρου προς την

[4] Οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν διατηρούν στοιχεία σχετικά με την επιστροφή Ελληνοκυπρίων στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης ή την επιστροφή Τουρκοκυπρίων στο βόρειο τμήμα της Κύπρου (βλ. παράρτημα VII).

ΑΠΚΒ[5]. Η διοίκηση της ΑΠΚΒ δεν τηρεί λεπτομερή στοιχεία για αυτά τα δύο σημεία διέλευσης. Ωστόσο, η διοίκηση της ΑΠΚΒ εκτιμά ότι, βάσει πληροφοριών που έδωσαν οι τουρκοκυπριακές πηγές, 84 407 Ελληνοκύπριοι διέσχισαν τη Γραμμή για να μεταβούν στο βόρειο τμήμα της Κύπρου και 450 408 Τουρκοκύπριοι διέσχισαν στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης μέσω των σημείων διέλευσης που ευρίσκονται εντός της ΠΚΒ.

Το 2011, ο αριθμός του προσωπικού της κυπριακής αστυνομίας που εργάζεται στα σημεία διέλευσης αυξήθηκε από 73 το 2010 σε 77 το 2011.

Η συνολική αξιολόγηση της διέλευσης προσώπων είναι θετική. Εντούτοις, καταγγέλθηκαν μερικά επεισόδια κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Στις 9 Οκτωβρίου 2011, ένα τουρκοκυπριακό λεωφορείο που μετέφερε λετονούς τουρίστες δε στάθηκε δυνατό να διασχίσει τη Γραμμή στο σημείο διέλευσης του Αγίου Δομέτιου από όπου είχε προηγουμένως διέλθει επανειλημμένα. Σύμφωνα με τον οδηγό του λεωφορείου, στο σημείο διέλευσης του δόθηκε η διευκρίνιση ότι μόνον οι τουρκοκύπριοι μπορούν να διέλθουν με τουρκοκυπριακό καταχωρημένο λεωφορείο. Οι τουρίστες οδηγήθηκαν στο σημείο διέλευσης Ledra Palace, όπου διέσχισαν τη Γραμμή με τα πόδια και όπου μισθώθηκε για αυτούς λεωφορείο από τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης προκειμένου να μπορέσουν να ολοκληρώσουν την περιήγησή τους. Ενώ οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας ενημέρωσαν την Επιτροπή ότι τα απαραίτητα έγγραφα δεν ήταν τα ενδεδειγμένα, ο οδηγός ενημέρωσε την Επιτροπή ότι του είχε επανειλημμένα δοθεί άδεια να διέλθει τη Γραμμή μεταφέροντας τουρκοκυπρίους και υπέβαλε καταγγελία στην Επιτροπή.

Η ψευδής πληροφορία σύμφωνα με την οποία οι τουρκοκύπριοι δεν θα μπορούν πλέον να διέρχονται τη Γραμμή σε περίπτωση που δεν διαθέτουν ταυτότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας, η οποία επηρέασε μόνο μικρό αριθμό τουρκοκυπρίων για μερικές μόνον ημέρες, διαψεύσθηκε.

Αυτά τα επεισόδια αποτέλεσαν πηγή ανησυχίας για την τουρκοκυπριακή κοινότητα και αποτέλεσαν θέμα συζήτησης της Επιτροπής και των αρχών της Κυπριακής Δημοκρατίας για να προσδιορισθεί το κατά πόσον υπήρξε αλλαγή της ακολουθούμενης πολιτικής, γεγονός που θα προϋπέθετε σχετική κοινοποίηση στην Επιτροπή σύμφωνα με τον κανονισμό για την Πράσινη Γραμμή[6]. Οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας προσδιόρισαν στην Επιτροπή ότι δεν υπήρξε αλλαγή της ακολουθούμενης πολιτικής στο θέμα της διέλευσης προσώπων, υπογραμμίζοντας ότι ο αριθμός επεισοδίων ήταν ασήμαντος σε σχέση με τον συνολικό αριθμό διελεύσεων της Γραμμής.

2.2. Λαθρομετανάστευση διαμέσου της Πράσινης Γραμμής και άσυλο

Τα στοιχεία της κυπριακής αστυνομίας για το 2011 δείχνουν περαιτέρω μείωση της λαθρομετανάστευσης διαμέσου της Πράσινης Γραμμής από το βόρειο τμήμα της Κύπρου προς τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης. Το 2011, συνελήφθησαν 1 311 λαθρομετανάστες (έναντι 1 855 κατά το προηγούμενο έτος) στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης (εξαιρουμένων εκείνων στους

---

[5] Ο κανονισμός για την Πράσινη Γραμμή δεν προβλέπει την υποχρέωση υποβολής στοιχείων για τις κινήσεις αυτές.

[6] Άρθρο 10 του κανονισμού για την Πράσινη γραμμή.

οποίους δεν επετράπη η διέλευση στα σημεία διέλευσης της Πράσινης Γραμμής[7]). Ένας λαθρομετανάστης πέρασε απευθείας στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης και 18 πρόσωπα εισήλθαν μέσω της ανατολικής ΠΚΒ, γεγονός που ανέβασε τον συνολικό αριθμό των συλληφθέντων λαθρομεταναστών σε 1 330. Σύμφωνα με την κυπριακή αστυνομία, αυτή η μείωση οφείλεται πιθανόν στη μείωση των προοπτικών απασχόλησης λόγω της οικονομικής κρίσης στην Κύπρο καθώς και στις προσπάθειες των αρχών της Κυπριακής Δημοκρατίας να καταπολεμήσουν τη λαθρομετανάστευση. Η πλειοψηφία των συλληφθέντων λαθρομεταναστών ήσαν πολίτες της Συρίας, του Ιράν και της Γεωργίας (παράρτημα VIII). Οι λαθρομετανάστες συλλαμβάνονται κατά κανόνα κατά τη διενέργεια ελέγχων κατά μήκος της Πράσινης Γραμμής και στους αερολιμένες όταν επιδιώκουν να εγκαταλείψουν την Κύπρο. Οι υπήκοοι τρίτων χωρών που ζητούν διεθνή προστασία εντοπίζονται κατά κανόνα στα αστυνομικά τμήματα όταν υποβάλλουν αίτηση ασύλου.

Οι εκτιμήσεις της κυπριακής αστυνομίας σχετικά με τη διαδρομή που ακολουθούν οι παράνομοι μετανάστες για να εισέλθουν στις περιοχές οι οποίες τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης βασίστηκαν στα ίδια κριτήρια με αυτά που εφαρμόστηκαν κατά τα προηγούμενα έτη, κυρίως σε έγγραφα (θεωρήσεις, σφραγίδες σε διαβατήρια για είσοδο/έξοδο από την Τουρκία ή «θεώρηση» ή «άδεια διαμονής» από την «ΤΔΒΚ/Τουρκική Δημοκρατία Βόρειας Κύπρου»), δηλώσεις των μεταναστών, καθώς επίσης και σε άλλα αποδεικτικά στοιχεία, όπως η απουσία εγγράφων ταυτότητας, τουρκοκυπριακές εφημερίδες και τουρκικά χαρτονομίσματα.

Από το σύνολο των 1311 λαθρομεταναστών, 417 (31,8%) άτομα υπέβαλαν αίτηση ασύλου στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Οι περισσότεροι των λαθρομεταναστών εισέρχονται στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης μέσω της Τουρκίας ή του βορείου τμήματος της Κύπρου.

Σύμφωνα με πληροφορίες της τουρκοκυπριακής κοινότητας, 16 λαθρομετανάστες (όλοι Σύριοι) συνελήφθησαν στο βόρειο τμήμα της Κύπρου. Σε 2 267 άτομα δεν επετράπη η διέλευση της Γραμμής στο βόρειο τμήμα της Κύπρου στα επίσημα σημεία διέλευσης[8]. Κατά την περίοδο αναφοράς, 860 άτομα «απελάθηκαν» από το βόρειο τμήμα της Κύπρου[9].

Η πορθμειακή γραμμή μεταξύ Λατάκιας (Συρία) – Αμμοχώστου έπαυσε να λειτουργεί το Σεπτέμβριο του 2010. Μέχρι σήμερα, η κρίση στη Συρία δεν έχει επηρεάσει την Κύπρο και ο αριθμός παράνομων μεταναστών από τη Συρία μειώθηκε.

Δεν υπάρχουν ακριβή διαθέσιμα στοιχεία σχετικά με τον αριθμό των προσώπων στα οποία δεν επετράπη να διέλθουν τη Γραμμή στα σημεία διέλευσης.

---

[7] Η Κυπριακή Δημοκρατία δεν τηρεί επίσημα στατιστικά στοιχεία σχετικά με τον αριθμό των προσώπων στα οποία δεν επετράπη η διέλευση της Πράσινης Γραμμής. Εντούτοις, η κυπριακή αστυνομία υπολογίζει ότι το 2011, δεν επετράπη σε περίπου 2 220 πρόσωπα να εισέλθουν στις περιοχές που περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης.

[8] Τουρκία: 979, Συρία: 204, Τουρκμενιστάν :167, Γεωργία : 88, Ιράκ: 74

[9] Τουρκία: 543, Συρία: 44, Μολδαβία: 64, Ιράν: 53, Νιγηρία: 10

Δεν υπάρχει απευθείας συνεργασία σε θέματα αστυνόμευσης και μετανάστευσης μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της τουρκοκυπριακής κοινότητας. Παρά ταύτα, αντιπρόσωποι των δύο κοινοτήτων συναντώνται ενίοτε στο πλαίσιο μιας δικοινοτικής τεχνικής επιτροπής για το έγκλημα και θέματα εγκληματικότητας υπό την αιγίδα του ΟΗΕ. Η τεχνική επιτροπή για το έγκλημα και θέματα εγκληματικότητας είναι μία από τις επτά εξειδικευμένες επιτροπές που έχουν συσταθεί ως μέτρο οικοδόμησης εμπιστοσύνης μεταξύ των δύο κοινοτήτων, με τη στήριξη των Ηνωμένων Εθνών, και είναι άμεσο αποτέλεσμα συμφωνίας που επετεύχθη στις 21 Μαΐου 2008 μεταξύ των ηγετών των δύο κοινοτήτων. Ως προέκταση αυτής της επιτροπής, οι δύο κοινότητες δημιούργησαν επίσης έναν μηχανισμό ανταλλαγής πληροφοριών και κοινών πρωτοβουλιών, το «Joint Communications Room», στον οποίο έχει συνεχή παρουσία η αστυνομία της Ειρηνευτικής Δύναμης του ΟΗΕ στην Κύπρο (UNFICYP) και ο οποίος λειτουργεί έξι ημέρες την εβδομάδα. Μέσω αυτών των μηχανισμών, αμφότερα τα μέρη κατέδειξαν τη βούλησή τους να βελτιώσουν την επικοινωνία μεταξύ των αντίστοιχων αστυνομικών δυνάμεων τους και να συνεργαστούν και αλληλοϋποστηριχθούν με την ανταλλαγή πληροφοριών στις υποθέσεις απαγωγής, σύλληψης, παράνομης διακίνησης ναρκωτικών και κλοπών[10].

Η κυπριακή αστυνομία χαρακτήρισε πολύ καλή τη συνεργασία με τις άλλες αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες και με τη διοίκηση της ΠΚΒ.

Ανατολική Περιοχή Κυρίαρχων Βάσεων (ΑΠΚΒ)

Γενικά, η παράνομη μετανάστευση μέσω της ΑΠΚΒ μειώθηκε κατά την περίοδο αναφοράς. Αξιωματικοί της ΠΚΒ χαρακτηρίζουν εξαιρετική τη συνεργασία μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Υπηρεσίας Τελωνείων και Μετανάστευσης της ΠΚΒ στον τομέα αυτό. Κατά την περίοδο αναφοράς, απαγορεύθηκε η είσοδος σε 1 163 άτομα, στην πλειοψηφία τους τούρκοι πολίτες που κατοικούν στο βόρειο τμήμα της Κύπρου. Οι λοιποί αλλοδαποί ήταν τουρίστες προερχόμενοι από την Αυστραλία, τις Ηνωμένες Πολιτείες, τη Βραζιλία, το Ιράν και τη Ρωσία, οι οποίοι εισήλθαν μέσω του βόρειου τμήματος της Κύπρου. Τα άτομα αυτά κατευθύνθηκαν προς το σημείο διέλευσης Άγιος Δομίτιος της Λευκωσίας προκειμένου να υποβληθούν στις διατυπώσεις που επιβάλλονται κατά την είσοδο στην Κυπριακή Δημοκρατία[11].

Συνελήφθησαν συνολικά 18 παράνομοι μετανάστες εντός της ΑΠΚΒ[12] , εκ των οποίων εννέα είχαν εισέλθει νομίμως στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης, αλλά παρέμειναν και μετά τη λήξη των θεωρήσεών τους. Συνελήφθησαν επίσης από τις αρχές της ΠΚΒ τρία μέλη του κυκλώματος λαθρομετανάστευσης. Οι υπόλοιποι 6 εισήλθαν στη νήσο στο βόρειο τμήμα της Κύπρου και διέσχισαν παράτυπα τη Γραμμή.

Πέραν των σημείων διέλευσης, η αστυνομία της ΠΚΒ πραγματοποιεί μη τακτικές περιπολίες, αναλόγως του κινδύνου και βάσει των πληροφοριών που διαθέτει, για την πάταξη της λαθρομετανάστευσης. Οι περιπολίες αυτές συμπληρώνονται με περιπολίες από τις τελωνειακές και στρατιωτικές υπηρεσίες της ΠΚΒ.

---

10 Πληροφορία χορηγηθείσα από την Ειρηνευτική Δύναμη του ΟΗΕ στην Κύπρο (UNFICYP).

11 Μεταξύ άλλων: Τουρκία: 900, Ιράν: 39, Αυστραλία: 33, ΗΠΑ: 30, Βραζιλία: 19, Ρωσία: 19.

12 Αίγυπτος: 6, Νιγηρία: 2, Συρία: 2, Γεωργία: 2, Σρι Λάνκα :3, Ινδία: 1, Μπαγκλαντές: 1, Νεπάλ:1

Είναι ιδιαίτερα δύσκολο να ελεγχθούν διάφορα "μη εγκεκριμένα σημεία διέλευσης" μέσα ή κοντά στο χωριό *Πέργαμος* (το οποίο βρίσκεται εν μέρει στην ΠΚΒ και εν μέρει στο βόρειο τμήμα της Κύπρου), τα οποία χρησιμοποιούνται ακόμη από κατοίκους της περιοχής και γεωργούς. Η ΠΚΒ διοργανώνει ενισχυμένες περιπολίες σε αυτές τις περιοχές, οι οποίες έχουν διπλή αποστολή: τον έλεγχο της παγίδευσης πτηνών και την αποτροπή της παράνομης διέλευσης της Γραμμής. Όπως αναφέρεται στις προηγούμενες εκθέσεις για την Πράσινη Γραμμή, αυτά τα «μη εγκεκριμένα σημεία διέλευσης» εξακολουθούν να προκαλούν ανησυχία. Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, η Επιτροπή συζήτησε το θέμα των «μη εγκεκριμένων σημείων διέλευσης» με την ΠΚΒ, καλώντας τους υπαλλήλους της ΠΚΒ να αναζητήσουν κατάλληλη λύση σύμφωνα με τις αξιώσεις του άρθρου 5 παράγραφος 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 3 της πράξης προσχώρησης του 2003 [13].

3. ΔΙΕΛΕΥΣΗ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ

3.1. Αξία των εμπορικών συναλλαγών

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1480/2004[14] της Επιτροπής, το Τουρκοκυπριακό Εμπορικό Επιμελητήριο (εφεξής: ΤΚΕΕ), καθώς και οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας, ανακοίνωναν κάθε μήνα το είδος, τον όγκο και την αξία των εμπορευμάτων για τα οποία εκδόθηκαν παραστατικά έγγραφα. Στις εκθέσεις αυτές συμπεριλαμβάνονταν τα εμπορεύματα τα οποία διήλθαν στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης μέσω των σημείων διέλευσης Πέργαμος και Στροβίλια, οι οποίες τελούν υπό την εποπτεία της διοίκησης της ΠΚΒ.

Σύμφωνα με εκθέσεις του ΤΚΕΕ, η συνολική αξία των εμπορευμάτων για τα οποία εκδόθηκαν συνοδευτικά έγγραφα το 2011 ανήλθε σε 29 954 867 ευρώ, ενώ η αξία των εμπορευμάτων που πραγματικά διακινήθηκαν ανήλθε σε 29 402 577 ευρώ[15]. Το 2011, οι συναλλαγές διαμέσου της Πράσινης Γραμμής πενταπλασιάσθηκαν σε σύγκριση με το 2010. Αυτή η σημαντική αύξηση εξηγείται λόγω της πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από το βόρειο τμήμα της Κύπρου προς τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης, γεγονός που αποτελεί απόρροια εξαιρετικών περιστάσεων. Οι πρόεδροι του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου της Κύπρου (εφεξής «ΕΒΕΚ») και του Τουρκοκυπριακού Εμπορικού Επιμελητηρίου (εφεξής «ΤΚΕΕ») συμφώνησαν όσον αφορά την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία ανήλθε στο ποσόν των 24 085 775 ευρώ (82 % των συναλλαγών) λόγω της έκρηξης που σημειώθηκε στη ναυτική βάση στο Μαρί τον Ιούλιο του 2011, η οποία κατέστρεψε μεγάλο μέρος της γειτονικής μονάδας ηλεκτροπαραγωγής του Βασιλικού. Η πώληση ηλεκτρικής ενέργειας είχε σημαντική επίπτωση στις συναλλαγές διαμέσου της Πράσινης Γραμμής κατά το 2011. Για να περιγράψει ορθά τις συστηματικές συναλλαγές διαμέσου της Πράσινης Γραμμής, η παρούσα έκθεση θα παρουσιάσει τη διάρθρωση των συναλλαγών με και χωρίς την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας.

---

13 ΕΕ L 236 της 23.09.2003, σ. 940.

14 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1480/2004 της Επιτροπής της 10ης Αυγούστου 2004, ΕΕ L 272 της 20.8.2004, σ. 3.

15 Βλ. παραρτήματα I, II και III της παρούσας έκθεσης

Μη λαμβάνοντας υπόψη την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με τον ΤΚΕΕ, η συνολική αξία των εμπορευμάτων για τα οποία εκδόθηκαν συνοδευτικά έγγραφα ανήλθε σε 5 869 092 ευρώ, ενώ η αξία των εμπορευμάτων που πραγματικά διακινήθηκαν ήταν 5 316 803 ευρώ.

Σύμφωνα με τις εκθέσεις των αρχών της Κυπριακής Δημοκρατίας, η συνολική αξία των εμπορευμάτων που διήλθαν από τη Γραμμή αυξήθηκε κατά 560 % και ανήλθε σε 28 923 500 ευρώ. Η συνολική αξία των εμπορευμάτων (μη λαμβάνοντας υπόψη την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας) που διήλθαν την Πράσινη Γραμμή μειώθηκε κατά 6,5 %, από 5 173 233 ευρώ το 2010 σε 4 827 454 ευρώ το 2011, κυρίως λόγω της μείωσης των πωλήσεων προϊόντων πετρωμάτων, όπως μάρμαρα, τούβλα και οικοδομικά υλικά, γεγονός που μπορεί να εξηγηθεί από την οικονομική κρίση και την επιβράδυνση της οικοδομικής δραστηριότητας. Οι συναλλαγές σε λαχανικά μειώθηκαν επίσης, ενώ το εμπόριο γεώμηλων υπέστη μεγαλύτερη μείωση. Μέχρι το 2010, τα γεώμηλα αποτελούσαν το σημαντικότερο προϊόν συναλλαγής μεταξύ των περιοχών διαμέσου της Πράσινης Γραμμής (έως 30% του συνολικού εμπορίου). Το 2011, το εμπόριο γεωμήλων αντιπροσώπευε λιγότερο από το 1 % του συνόλου των συναλλαγών διαμέσου της Πράσινης Γραμμής. Αυτό οφείλεται κυρίως στην υπερπαραγωγή γεωμήλων στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης, γεγονός που κατέστησε περιττή την αγορά γεωμήλων προερχόμενων από το βόρειο τμήμα της Κύπρου.

Παρά το γεγονός ότι δεν καλύπτονται από τον κανονισμό για την Πράσινη Γραμμή, οι συναλλαγές που προέρχονται από περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης και προορίζονται για το βόρειο τμήμα της Κύπρου υπερδιπλασιάστηκαν, φθάνοντας σε 2 272 493 ευρώ το 2011 (έναντι 1 090 086 ευρώ κατά το προηγούμενο έτος) σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΒΕΚ. Ο κύριος λόγος αυτής της σημαντικής αύξησης είναι η προμήθεια προϊόντων που παρασκευάζονται στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης και προορίζονται για ένα σχέδιο χρηματοδοτούμενο από την ΕΕ στο βόρειο τμήμα της Κύπρου. Το εμπόριο από τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης προς το βόρειο τμήμα της Κύπρου αντιπροσωπεύει ως εκ τούτου το 7,85% του εμπορίου προς την αντίθετη κατεύθυνση (21% κατά το 2010). Εντούτοις, αν δεν ληφθεί υπόψη η πώληση ηλεκτρικής ενέργειας, οι συναλλαγές από τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης προς το βόρειο τμήμα της Κύπρου αντιπροσωπεύει το 46 % των συναλλαγών που πραγματοποιούνται προς την αντίθετη κατεύθυνση.

Η τουρκοκυπριακή κοινότητα εξακολουθεί να εφαρμόζει εμπορικό σύστημα το οποίο "αντανακλά", καταρχήν, τους περιορισμούς του κανονισμού για την Πράσινη Γραμμή. Ωστόσο, αυτό το εμπορικό καθεστώς δεν εφαρμόζεται πάντα με συνέπεια, γεγονός που καθιστά δύσκολη την ανάπτυξη βιώσιμων εμπορικών σχέσεων. Ο κύριος λόγος τον οποίο επικαλείται δημοσίως η τουρκοκυπριακή κοινότητα είναι η προστασία των τοπικών επιχειρήσεων.

3.2. Είδος εμπορευμάτων

Το 2011, μετά την ηλεκτρική ενέργεια, τα απορρίμματα μετάλλων αποτελούσαν το βασικό αντικείμενο συναλλαγής ακολουθούμενα από τα φρέσκα ψάρια και τα πλαστικά[16] .

Νέα προϊόντα, πέραν της ηλεκτρικής ενέργειας, όπως ρόδια και διακοσμητικά χαλίκια, εισάχθηκαν κατά την περίοδο αναφοράς αλλά είχαν πολύ περιορισμένη επίπτωση στο εμπόριο[17].

Το 99,66% του όγκου των εμπορικών συναλλαγών διαμέσου της Πράσινης Γραμμής αποτελούσε εσωτερικό εμπόριο της νήσου. Το υπόλοιπο 0.34% πωλήθηκε στην Ινδία υπό τη μορφή απορριμμάτων σιδήρου και χάλυβα αξίας 93 850 ευρώ (έναντι 123 788 ευρώ το 2010). Αυτές οι συναλλαγές, όταν επρόκειτο για συναλλαγές εντός ΕΕ και για διατυπώσεις εξαγωγής σε τρίτες χώρες, προϋπέθεταν τη συμμετοχή επιχείρησης εγγεγραμμένης στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης. Κατά την περίοδο αναφοράς, κανένα εμπόρευμα δεν εξάχθηκε προς άλλα κράτη μέλη της ΕΕ (το 2010, αυτές οι συναλλαγές ανήλθαν σε 17 963 ευρώ).

3.3. Παρατυπίες

Κατά την περίοδο αναφοράς, οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας κοινοποίησαν τέσσερεις υποθέσεις παρατυπιών συνολικής εμπορικής αξίας 2 590 ευρώ (0.008% του συνόλου των συναλλαγών διαμέσου της Πράσινης Γραμμής). Τα σχετικά εμπορεύματα δεν έλαβαν άδεια να διασχίσουν τη Γραμμή για διάφορους διοικητικούς λόγους (ελλείποντα παραστατικά, υλικά που δεν ανταποκρίνονται στις ρυθμίσεις σχετικά με την επισήμανση «ΕΚ»).

3.4 Εναπομένοντα εμπόδια και δυσχέρειες όσον αφορά την κυκλοφορία εμπορευμάτων

Εξακολουθούν να υπάρχουν εμπόδια στις συναλλαγές διαμέσου της Πράσινης Γραμμής. Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενες εκθέσεις, το πρόβλημα της διέλευσης των τουρκοκυπριακών φορτηγών στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης δεν έχει ακόμα επιλυθεί ικανοποιητικά. Εντούτοις, οι υπηρεσίες της Επιτροπής διεξάγουν τώρα τεχνικές συζητήσεις με τις αρμόδιες αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας με στόχο τη ρύθμιση του προβλήματος και τη διερεύνηση τρόπων εξεύρεσης βιώσιμων διακανονισμών που θα καθησυχάσουν, μεταξύ άλλων, τις ανησυχίες που εκφράσθηκαν όσον αφορά την οδική ασφάλεια.

Προέκυψαν ορισμένα ζητήματα σχετικά με τα τρόφιμα. Οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν επιτρέπουν σε ορισμένα προϊόντα (π.χ. ψωμί) να διέλθουν τη Γραμμή, λόγω ανησυχιών που εκφράσθηκαν από τις υγειονομικές υπηρεσίες σχετικά με τη διαδικασία παρασκευής στο βόρειο τμήμα της Κύπρου. Μετά από διευκρινίσεις της Επιτροπής, τα εν λόγω εμπορεύματα μπορούν πλέον να εισαχθούν χωρίς πρόβλημα.

---

16 Βλ. παράρτημα IV της παρούσας έκθεσης.

17 Το εμπόριο διακοσμητικών λίθων και ροδιών αντιπροσωπεύει μόνο το 0,4 % του συνόλου των συναλλαγών που πραγματοποιούνται διαμέσου της Πράσινης Γραμμής.

Όπως και κατά το παρελθόν, οι τουρκοκύπριοι εμπορευόμενοι εξακολουθούν να αναφέρουν δυσχέρειες, όσον αφορά τον εφοδιασμό καταστημάτων με προϊόντα τους και τη διαφήμιση των προϊόντων και υπηρεσιών τους στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης, που παρεμποδίζουν τις συναλλαγές. Οι δυσχέρειες αυτές ενδεχομένως αντανακλούν τη γενικευμένη απροθυμία των Ελληνοκυπρίων να αγοράζουν προϊόντα που φέρουν τουρκοκυπριακό σήμα και βέβαια η συμπεριφορά αυτού του είδους αποτελεί εμπόδιο για τις συναλλαγές. Παρά ταύτα, οι συναλλαγές μεταξύ των δύο κοινοτήτων, πέραν των συναλλαγών που πραγματοποιούνται διαμέσου της Πράσινης Γραμμής, είναι κατά πολύ υψηλότερες. Σύμφωνα με εκτιμήσεις του ΤΚΕΕ, οι τουρκοκύπριοι αγόρασαν, στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης, προϊόντα αξίας 120 εκατομμυρίων ευρώ, τα οποία μετέφεραν στις αποσκευές τους.

Το λαθρεμπόριο διαμέσου της Πράσινης Γραμμής μειώθηκε το 2011 και οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας προέβησαν σε 1 538 κατασχέσεις (έναντι 545 κατά το προηγούμενο έτος). Η ΠΚΒ προέβη σε 281 κατασχέσεις στα επίσημα σημεία διέλευσης Πέργαμος και Στροβίλια. Εντούτοις, το λαθρεμπόριο παραμένει ευρέως διαδεδομένο, αντικατοπτρίζοντας τη γεωγραφική διαμόρφωση της Γραμμής, η οποία προσφέρεται για παράνομες δραστηριότητες σε όλο το μήκος της. Διενεργούνται έλεγχοι σε περιοχές πλησίον της Γραμμής, κυρίως για την αντιμετώπιση εποχιακών δραστηριοτήτων, όπως η μεταφορά θηραμάτων / αγρίων πτηνών ή πυροτεχνημάτων (επίσης μέσω της ΑΠΚΒ) προς τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης. Μεταξύ των άλλων κατασχεθέντων προϊόντων συγκαταλέγονται τα τσιγάρα και ο καπνός, ζωικά προϊόντα, καθώς και πλαστές τσάντες και υφάσματα. Ωστόσο, σύμφωνα με τις αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο όγκος του λαθρεμπορίου έχει μειωθεί λόγω των περιορισμένων διαφορών στις τιμές. Οι περιπολίες που πραγματοποιεί η κυπριακή αστυνομία, καθώς και η ΑΠΚΒ, έχουν διπλό σκοπό: την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου και τον έλεγχο της λαθρομετανάστευσης. Οι ποινικές υποθέσεις λαθρεμπορίου που εκδικάσθηκαν στα πρωτοδικεία ανήλθαν σε 11 το 2009, 9 το 2010 και 0 το 2011.

Τα περισσότερα εμπορεύματα εντοπίσθηκαν στα εγκεκριμένα σημεία διέλευσης: στην Πύλα, στην ΠΚΒ, στην ουδέτερη ζώνη κοντά στην Ζώδια και στην Ποταμιά.

Όσον αφορά τον κατά παράδοση εφοδιασμό του τουρκοκυπριακού πληθυσμού του χωριού Πύλα, το οποίο βρίσκεται στην ουδέτερη ζώνη (άρθρο 4 παράγραφος 10 του κανονισμού για την Πράσινη Γραμμή), οι ποσότητες των κατασκευαστικών υλικών, των ψαριών, των τσιγάρων κ.λπ. παρακολουθούνται και καταγράφονται από τη διοίκηση της ΠΚΒ.

3.4. Διευκόλυνση του εμπορίου

Η Επιτροπή εξακολουθεί να αναζητά τρόπους για την ενίσχυση του εμπορίου διαμέσου της Πράσινης Γραμμής. Θα μπορούσε να εκδοθεί απόφαση της Επιτροπής για άρση της απαγόρευσης που προβλέπει ο κανονισμός για την Πράσινη Γραμμή, ώστε να επιτρέπεται το εμπόριο με πρόσθετα γεωργικά προϊόντα, με κύρια έμφαση στα γαλακτοκομικά προϊόντα (γάλα και τυρί, γιαούρτι, ορό γάλακτος), μόλις θα έχουν εκπληρωθεί οι απαραίτητες προϋποθέσεις που περιλαμβάνονται στις συστάσεις των αποστολών αξιολόγησης που πραγματοποιούνται από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες. Κατά την περίοδο αναφοράς, η Επιτροπή κατήργησε την υποχρέωση να καλλιεργούνται

τα γεώμηλα, που αποτελούν αντικείμενο εμπορικών συναλλαγών διαμέσου της Πράσινης Γραμμής, απευθείας από πιστοποιημένους σπόρους γεωμήλου. Εντούτοις, είναι ακόμα πολύ ενωρίς για να αξιολογηθεί το κατά πόσον η απόφαση της Επιτροπής είχε θετικό αντίκτυπο στις συναλλαγές διαμέσου της Πράσινης Γραμμής.

Άλλα προϊόντα για τα οποία εξεδήλωσε ενδιαφέρον το ΤΚΕΕ είναι τα ψάρια ιχθυοτροφείου και τα σαλιγκάρια. Επιπλέον, υπάρχει γενικό ενδιαφέρον για την άρση της απαγόρευσης εμπορίου για όλα τα ζώντα ζώα και ζωικά προϊόντα, στο μέτρο που αυτά συμμορφώνονται με το κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ. Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει επανειλημμένα εκφράσει την επιθυμία της να εξετάσει τη δυνατότητα επέκτασης του καταλόγου εμπορευμάτων που μπορούν να εισέλθουν στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης.

Η Επιτροπή ενημερώθηκε από τις αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας για τις ρυθμίσεις που θεσπίσθηκαν για την sui generis κυκλοφορία εμπορευμάτων από τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης μέσω μη ελεγχόμενων περιοχών, τα οποία επιστρέφουν στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης, μέσω του σημείου διέλευσης Λιμνίτης (το οποίο άνοιξε τον Οκτώβριο του 2010). Η Επιτροπή ενημέρωσε τις αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας ότι αυτή η πρακτική θα πρέπει να προσαρμοσθεί στο δίκαιο της ΕΕ με τροποποίηση του κανονισμού για την Πράσινη Γραμμή, ο οποίος αποτελεί το αποκλειστικό νομικό μέσο που διέπει την κυκλοφορία εμπορευμάτων και προσώπων διαμέσου της Πράσινης Γραμμής.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Όπως έχει ήδη αναφερθεί σε προηγούμενες εκθέσεις, ο έλεγχος της Πράσινης Γραμμής στα εγκεκριμένα σημεία διέλευσης είναι ικανοποιητικός. Κατά την περίοδο αναφοράς, ο αριθμός των συλληφθέντων λαθρομεταναστών φαίνεται να επιβεβαιώνει πτωτική τάση, όμως οι παράνομες διελεύσεις από υπηκόους τρίτων χωρών εξακολουθούν να αποτελούν ανησυχητικό φαινόμενο. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η περαιτέρω ενίσχυση από την Κυπριακή Δημοκρατία και τη διοίκηση της Περιοχής των Κυρίαρχων Βάσεων της επιτήρησης της Γραμμής στα σημεία διέλευσης θα συμβάλει σημαντικά στην αντιμετώπιση του προβλήματος της λαθρομετανάστευσης. Η Επιτροπή προβληματίζεται για τα ελάχιστα επεισόδια που σημειώθηκαν στα σημεία διέλευσης τον Οκτώβριο και Δεκέμβριο του 2011 και θα συνεχίσει να έρχεται σε επαφή με τις αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας για κάθε συμβάν που θα μπορούσε να αφορά ενδεχόμενη αλλαγή της ακολουθούμενης πολιτικής.

Το 2011, η αξία των συναλλαγών διαμέσου της Πράσινης Γραμμής πενταπλασιάσθηκαν σε σύγκριση με το 2010. Αυτή η σημαντική αύξηση οφείλεται στην πώληση ηλεκτρικής ενέργειας από το βόρειο τμήμα της Κύπρου στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης, η οποία ανήλθε σε 24 085 775 ευρώ. Μη λαμβάνοντας υπόψη την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας, το τακτικό εμπόριο διαμέσου της Πράσινης Γραμμής μειώθηκε για τρίτη συνεχή φορά από την έναρξη του κανονισμού για την Πράσινη Γραμμή το 2004 (μείωση κατά 6,5 %, πέφτοντας από 5 173 233 ευρώ το 2010 σε 4 827 454 ευρώ). Τον μεγαλύτερο όγκο εμπορίου αντιπροσώπευαν, μετά την ηλεκτρική ενέργεια, τα απορρίμματα μετάλλων, τα φρέσκα ψάρια, τα πλαστικά και τα προϊόντα πετρωμάτων. Το συνολικό επίπεδο των εμπορικών συναλλαγών παραμένει περιορισμένο, ιδίως λόγω του περιορισμένου πεδίου εφαρμογής του ίδιου του κανονισμού. Μεταξύ των θετικών

εξελίξεων, πρέπει να σημειωθεί η συμφωνία μεταξύ των προέδρων του ΕΒΕΚ και του ΤΚΕΕ για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας από τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης σε αυτές που τελούν υπό τον έλεγχό της, μετά την λυπηρή έκρηξη που σημειώθηκε στη ναυτική βάση τον Ιούλιο του 2011. Η συμφωνία τόνωσε τις συναλλαγές διαμέσου της Πράσινης Γραμμής και αποτέλεσε αυτή καθαυτή μέτρο οικοδόμησης της εμπιστοσύνης.

Κατά την περίοδο αναφοράς, εξακολούθησαν να υπάρχουν εμπόδια στο εμπόριο. Τα τουρκοκυπριακά εμπορικά οχήματα, και ιδίως τα φορτηγά οχήματα άνω των 7,5 τόνων και τα λεωφορεία, μπορούν να διασχίζουν ολόκληρο το νησί μόνο αν οι άδειες οδήγησης και τα πιστοποιητικά τεχνικού ελέγχου έχουν εκδοθεί στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης. Ξεκίνησαν τεχνικές συζητήσεις μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής και των αρμοδίων υπηρεσιών της Κυπριακής Δημοκρατίας προκειμένου να εξευρεθεί βιώσιμη λύση στο συγκεκριμένο πρόβλημα. Δεν υπάρχει ακόμα περαιτέρω πρόοδος που να μπορεί να αναφερθεί όσον αφορά τους άλλους μη δασμολογικούς φραγμούς στο εμπόριο.

Όπως φαίνεται, το λαθρεμπόριο διαμέσου της Πράσινης Γραμμής, παρόλο που μειώθηκε, εξακολουθεί να είναι διαδεδομένο.

Η κυκλοφορία εμπορευμάτων από τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης, μέσω του σημείου διέλευσης Λιμνίτη, και διαμέσου του βορείου τμήματος της Κύπρου πίσω στις ελεγχόμενες από την κυβέρνηση περιοχές χρειάζεται διευθέτηση με τροποποίηση του κανονισμού για την Πράσινη Γραμμή.

Το γενικό συμπέρασμα είναι ότι ο κανονισμός για την Πράσινη Γραμμή εξακολουθεί να αποτελεί ρεαλιστική βάση που επιτρέπει τη διέλευση των προσώπων και των εμπορευμάτων προς και από τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρακολουθεί την εφαρμογή του κανονισμού.